

Nr 1004

Av herrar Larsson i Borrby och Boo, *om kontinuerlig forskning angående ungdomens situation i samhället.*

(Lika lydande med motion nr 882 i Första kammaren)

Från vår sida har vid tidigare riksdagar anhållits om att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om forskning kring de ungas situation i det alltmer tekniskt komplicerade samhälle vi lever i. Motionerna har emellertid avslagits, under motivering att 1962 års ungdomsutredning kunde förväntas komma med förslag som kunde tillfredsställa de önskemål som aktualiserades i våra motioner. Ungdomsutredningens betänkande innehöll emellertid inte något som kunde uppfattas som en vilja att få till stånd en kontinuerlig forskning kring de svårigheter som uppenbarligen många unga människor har att finna sig till rätta med i tillvaron. Vid 1968 års riksdag avslogs därför motionen med motiveringen att forskningen på det ifrågavarande området var tillräckligt tillgodosedd. Allmänna beredningsutskottets ordförande uttryckte också vid överläggningarna i kammaren den åsikten att krav på den typ av forskning som vi vid flera tillfällen efterlyst icke vidare borde ställas.

Då vi anser frågan vara av största vikt för den svenska ungdomen och för vårt samhälle över huvud taget dristar vi oss att ännu en gång föreslå att de ungas anpassningssvårigheter göres till föremål för forskning som kan läggas till grund för samhällets åtgärder att fostra goda samhällsmedborgare. Det är mycket lätt att statistiskt konstatera hur de unga i stigande utsträckning förekommer i fylleriomhändertaganden, brottmål, narkotikabeslag osv. Inte minst det senaste årets kraftiga ökning av narkotikamissbruket gör det angeläget att samhället gör sig underkunnigt om de problem som ligger bakom stora ungdomsgruppers försök till verklighetsflykt med hjälp av narkotiska preparat.

Det måste vara något grundläggande fel i vårt samhällsbyggande, om stora grupper inte kan finna sig till rätta i det samhälle som byggts upp. Vid flera riksdagar har från centerpartiets sida efterlysts ett miljöpolitiskt handlingsprogram, något som med utgångspunkt från människans biologiska förutsättningar kunde bestämma vår samhällsplanering och tekniska resursanvändning.

Det är särskilt nödvändigt att hänsyn tages till de unga vid utformningen

av vårt samhälle. Unga människor konfronteras i ännu högre grad än andra med de snabba förändringarna i teknik, livsnormer och värderingar.

Om samhället också rätt skall kunna sätta in och värdera de insatser som görs i denna riktning, fordras det enligt vår mening kunskap om de ungas sätt att reagera i sin omgivning, deras förhållande till den miljö de är satta att växa upp i och deras behov och önskningar. Som det nu är vet vi alltför litet om hur ungdomen påverkas av miljön och vilka faktorer som utövar en negativ påverkan. Vad ligger bakom många ungas revolt mot samhället? Hur reagerar de på att sakna fritidsmöjligheter? Vad blir följderna av att planera bostadsområden utan att placera in ungdomsgårdar eller idrottsplatser? Vad kostar det samhället i rehabiliterande åtgärder att försumma ungdomens krav på möjligheter till aktivitet och meningsfull förströelse?

Dessa och liknande frågeställningar skulle kunna besvaras, om man fick en samlad tvärvetenskaplig forskning på det här området. Det är också angeläget att det blir en förbättrad samordning inom den forskning som redan förekommer. Den synes för närvarande mest bestå i spridda enskilda projekt med små kontaktmöjligheter och bristfällig information såväl till varandra som till allmänhet och skilda samhällsorgan. Den kunskap och de informationer som kommer fram på det här området måste självfallet komma till deras kännedom som planerar samhällsbyggandet och till dem som i sin dagliga gärning umgås med ungdomar, med eller utan anpassningssvårigheter.

Samhällsplanerare, förtroendemän på alla nivåer, lärare, socialkuratorer m. fl. måste fortlöpande informeras om de forskningsrön som göres. Vi tror att denna informerande uppgift skulle väsentligt underlättas genom den av oss föreslagna forskningen angående ungdomens situation i samhället.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om tillsättande av en parlamentarisk utredning med uppgift att utreda målsättning, omfattning och inriktning av en kontinuerlig forskning angående ungdomens situation i samhället.

Stockholm den 28 januari 1969

Einar Larsson (cp)

i Borrbý

Karl Gust. H. Boo (cp)
